

TÜRKİYE’NİN SLOVENYA’YA OTOMOTİV ANA VE YAN SANAYİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

SHEDU DANIŞMANLIK & DIŞ TİCARET
MART 2017, İSTANBUL

TÜRKİYE-SLOVENYA İHRACAT RAKAMLARI

Türkiye'nin Slovenya'ya ihracatı özellikle son 5 yıllık dönemde hızlı bir gelişim kaydetmiştir. 2016 yılında pek çok ihraç pazarında daralma yaşanırken Slovenya'ya ihracatımız % 15 oranında artmıştır. Bu artışın temel nedeni özellikle otomotiv endüstrisinde yaşanan ihracat artışıdır. Slovenya'ya 2016 yılında gerçekleştirilen toplam 932 Milyon Dolarlık ihracatın %78,6'sını otomotiv ana ve yan sanayi ürünleri oluşturmuştur. Yine Slovenya'ya 2016 yılında gerçekleştirilen otomotiv endüstrisi ürünleri ihracatı bir önceli yıla kıyasla % 18 artarak 732 Milyon Dolar düzeyine çıkmıştır. Bu çerçevede, özet raporun ilerleyen bölümünde Türkiye'nin Slovenya'ya olan otomotiv ana ve yan sanayi ihracatı daha detaylı incelenecektir.

Tablo 1- Türkiye'nin Slovenya'ya İhracatı 2016 (1000 \$)

SEKTÖR	2015	2016	Değişim \$	Değişim %	Pay %
Otomotiv Endüstrisi	\$620.253	\$732.110	\$111.856	18,03%	78,6%
Tekstil ve Hammaddeleri	\$15.213	\$22.189	\$6.975	45,85%	2,4%
Hazır giyim ve Konfeksiyon	\$14.466	\$19.551	\$5.085	35,15%	2,1%
Çelik	\$15.444	\$20.025	\$3.663	29,66%	2,1%
Demir ve Demir Dışı Metaller	\$9.211	\$13.043	-\$13.294	41,61%	1,4%
Elektrik Elektronik ve Hizmet	\$25.495	\$29.101	\$2.783	14,14%	3,1%
Makine ve Aksamları	\$10.322	\$11.837	\$39.201	14,67%	1,3%
Yaş Meyve ve Sebze	\$2.097	\$3.392	-\$11	61,74%	0,4%
Kuru Meyve ve Mamulleri	\$2.515	\$3.448	-\$45	37,09%	0,4%
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	\$5.054	\$5.792	-\$15.901	14,60%	0,6%
Deri ve Deri Mamulleri	\$854	\$1.435	\$640	68,17%	0,2%
İklimlendirme Sanayii	\$5.337	\$5.743	-\$25	7,60%	0,6%
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	\$608	\$978	\$2.788	60,98%	0,1%
Savunma ve Havacılık Sanayii	\$213	\$433	-\$5.990	103,59%	0,0%
Mobilya,Kağıt ve Orman Ürünleri	\$1.747	\$1.885	\$11	7,85%	0,2%
Tütün	\$0	\$94	\$10.632		0,0%
Mücevher	\$97	\$184	-\$2.718	89,87%	0,0%
Halı	\$400	\$452	-\$8.175	13,09%	0,0%
Diğer Sanayi Ürünleri	\$30	\$5	-\$94.022	-84,90%	0,0%
Meyve Sebze Mamulleri	\$221	\$45	-\$7	-79,70%	0,0%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	\$1.205	\$349	-\$2.962	-71,06%	0,0%
Fındık ve Mamulleri	\$2.296	\$1.331	\$26	-42,06%	0,1%
Madencilik Ürünleri	\$5.770	\$3.299	\$1.490	-42,84%	0,4%
Gemi ve Yat	\$7.247	\$6	\$4.882	-99,91%	0,0%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	\$63.854	\$55.134	\$256	-13,66%	5,9%
Toplam	\$809.948	\$931.858	\$121.910	15,05%	100,0%

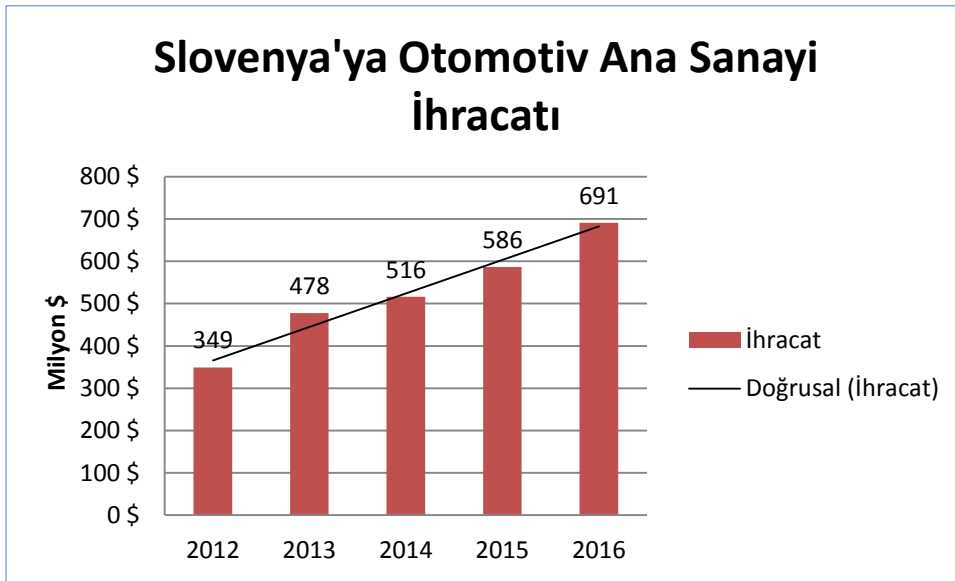
Kaynak: TİM

TÜRKİYE’NİN SLOVENYA’YA OTOMOTİV ANA SANAYİ İHRACATI

Otomotiv ana sanayi armonize sistemde 8701: Traktörler, 8702: otobüs, minibüs, midibüs 8703: Binek otomobiller ve 8704: Kamyon, kamyonet olarak tanımlanmıştır. Bu ürünlerde Türkiye’nin Slovenya’ya olan son 5 yıllık ihracatı aşağıdaki grafikte sunulmaktadır. Grafiğin incelenmesinden görüleceği üzere 2012 yılından 2016 yılına kadar olan 5 yıllık süreçte Türkiye’nin Slovenya’ya olan otomotiv ana sanayi ihracatı düzenli olarak artmıştır. 2012 yılında 349 Milyon Dolar düzeyinde olan ihracat, 2016 yılında 691 Milyon Dolar düzeyine çıkmıştır. Bu artış yıllık ortalama %15 büyüme oranına tekabül etmekte olup, artış oranının bu düzeyde devam etmesi halinde Türkiye’nin Slovenya’ya otomotiv ana sanayi ihracatı 2019 yılı sonu itibariyle 1 Milyar Dolar düzeyinin üzerine çıkacaktır.

Grafik 1- Türkiye’nin Slovenya’ya Otomotiv Ana Sanayi İhracatı

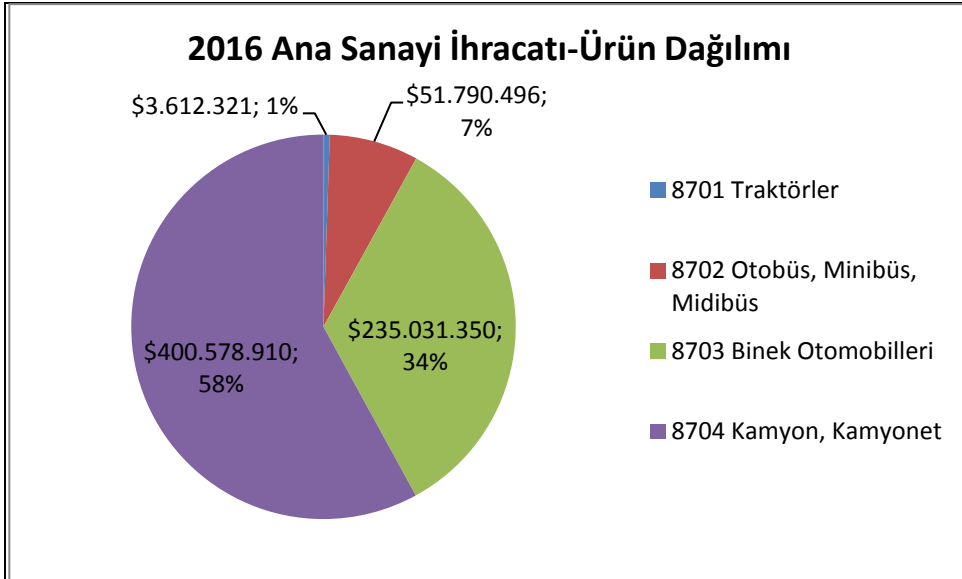

Kaynak: TÜİK

Grafik 2’de Türkiye’nin Slovenya’ya otomotiv ana sanayi ihracatının ürün gruplarına göre dağılımı sunulmaktadır. Görüleceği üzere 8704 altında yer alan ticari araçlar 2016 yılı toplam otomotiv ana sanayi ihracatının %58’ini oluştururken, 8703 altında yer alan binek otomobiller toplam ihracatın % 34’ünü oluşturmaktadır. 8702 altında yer alan yolcu taşımaya mahsus otobüs, minibüs ve midibüs 51,8 Milyon Dolar ile toplam otomotiv ana sanayi ihracatından % 7 pay almıştır. Son olarak 8701 altında yer alan traktörler 3,6 Milyon Dolar ile yalnızca % 1 paya sahiptir.

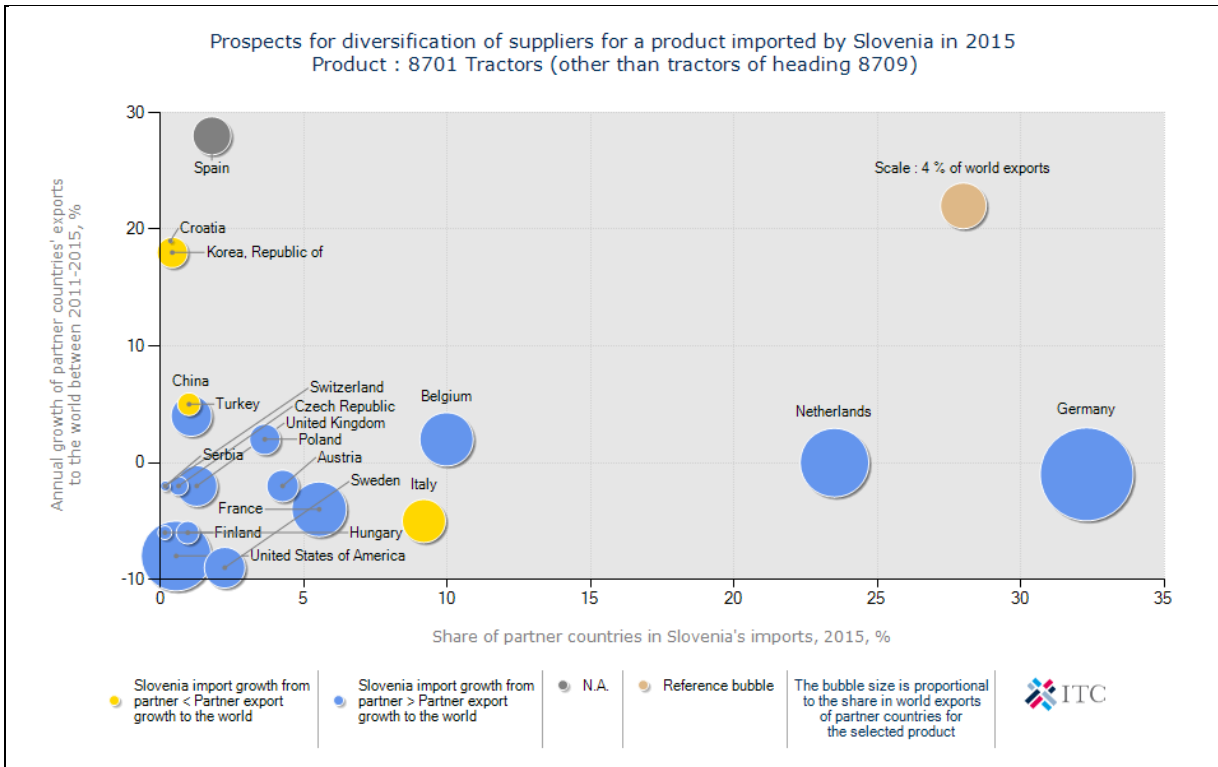
Grafik 3,4,5 ve 6’da ise sırasıyla Slovenya’nın Traktör, Otobüs-Minibüs-Midibüs, Binek araçları ve ticari araçlardaki 2016 yılı ithalatında tedarikçi ülkelerin payları sunulmaktadır. 8701 altında yer alan traktörlerde Slovenya’nın ana tedarikçilerinin Almanya, Hollanda, Belçika ve İtalya olduğu görülmektedir. Türkiye’nin Slovenya’nın traktör ithalatındaki payı yalnızca % 1’dir. 8702 altında yer alan yolcu taşımaya mahsus araçlarda ise Türkiye % 41 pay ile Slovenya’nın en büyük tedarikçisi konumundadır. Türkiye’yi sırasıyla Almanya, Fransa ve Çek Cumhuriyeti izlemektedir. 8703 altında yer alan binek otomobillerde Slovenya’nın ithalatında ülke payları Grafik 5’te sunulmaktadır. Türkiye’nin bu ürün grubunda Pazar payı % 6 düzeyindedir. Bu ürün grubunda Slovenya’nın ana tedarikçileri Almanya, Güney Kore, Fransa ve Çek Cumhuriyeti’dir. 8704 altında yer alan yük taşımaya mahsus ticari araçlarda ise Türkiye Slovenya’nın ithalatından %6,2 pay aldığı görülmektedir. Bu ürün grubundaki diğer ana tedarikçiler İtalya, Almanya ve Fransa’dır.

Grafik 2- Türkiye'nin Slovenya'ya Otomotiv Ana Sanayi İhracatı

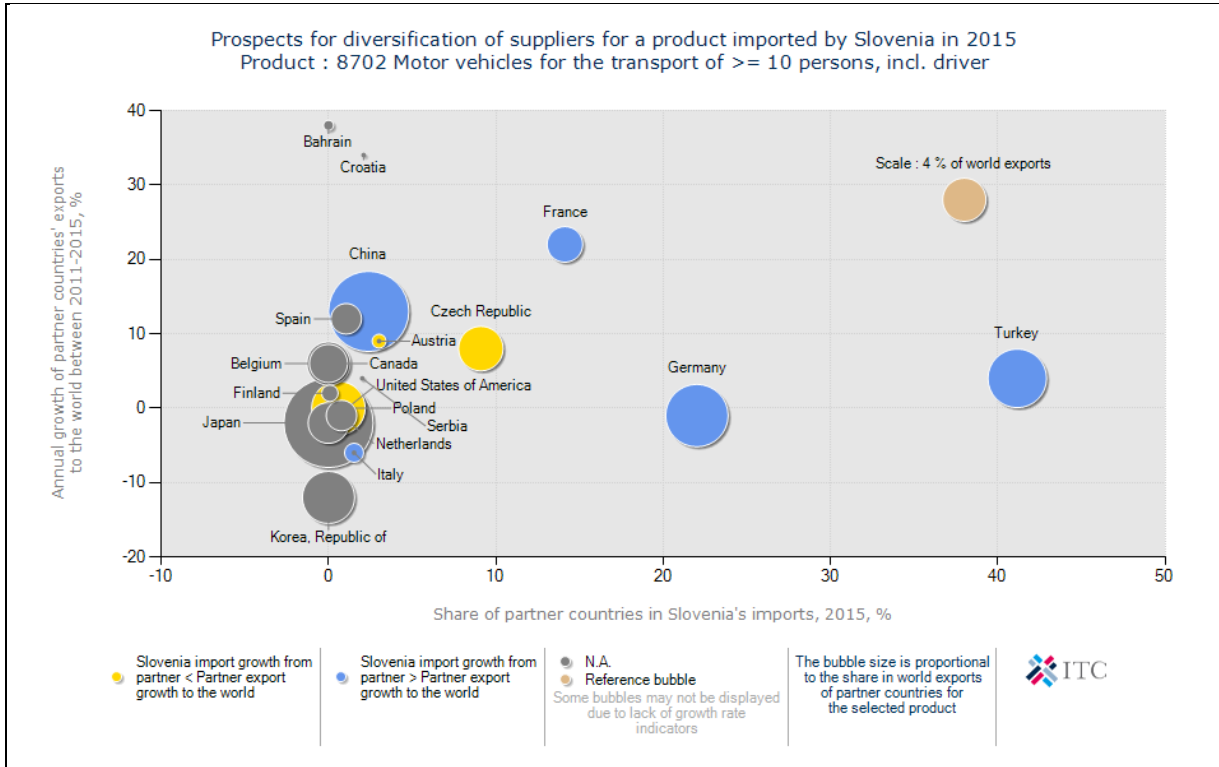
Kaynak: TÜİK

Grafik 3- Slovenya'nın 8701 Traktör İthalatında Ülkelerin Payları

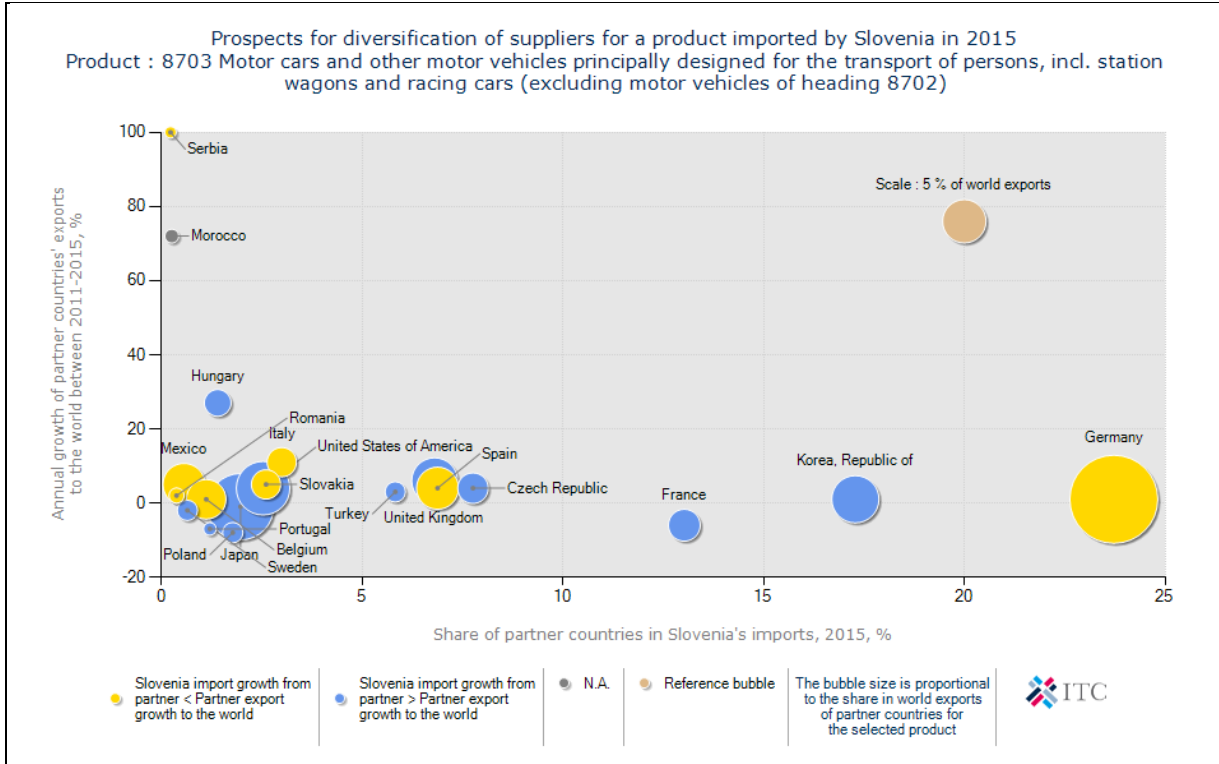
Kaynak: TradeMap

Grafik 4- Slovenya'nın 8702 Otobüs-Minibüs İthalatında Ülkelerin Payları

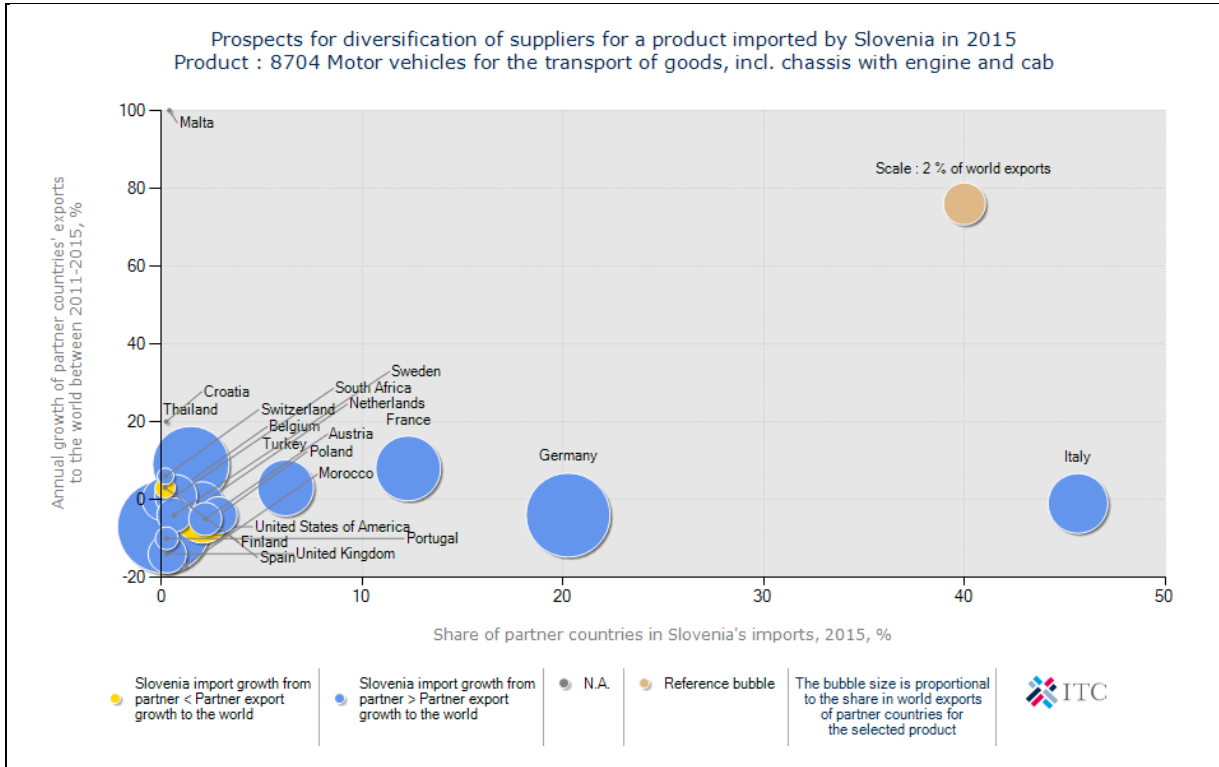
Kaynak: TradeMap

Grafik 5- Slovenya'nın 8703 Binek Araç İthalatında Ülkelerin Payları

Kaynak: TradeMap

Grafik 6- Slovenya'nın 8704 Binek Araç İthalatında Ülkelerin Payları

Kaynak: TradeMap

SLOVENYA'YA OTOMOTİV YAN SANAYİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

Otomotiv yan sanayi ürünlerinde Slovenya'nın 2016 yılında Türkiye'den ithalatı Tablo 1'de sunulmaktadır. Türkiye'nin otomotiv yan sanayi ürünlerinde Slovenya'ya ihracatında öne çıkan ürünler kauçuk dış lastikler, emniyet camları, motor aksam ve parçaları, aküler, aydınlatma ve işaret cihazları, karoser ve aksamları, fren ve fren aksam/parçaları, egzoz aksamları ile diğer aksam ve parçalar olduğu görülmektedir.

Tablo 1- Otomotiv Yan Sanayi Türkiye'nin Slovenya'ya İhracatı 2016	
Ürün	Slovenya'ya İhracat \$
4011: Kauçuktan yeni dış lastikler:	\$11.411.259
401699: 87.01 ila 87.05 pozisyonlarındaki motorlu araçlar için kauçuk parçalar	\$81.887
7007: Emniyet camları	\$5.147.602
700910 : Dikiz aynaları	\$36.050
8408 : Dizel ve yarı dizel motorlar	\$44.241
8409: Motorların aksam ve parçaları	\$920.489
841330: İçten yanmalı pistonlu motorlar için yakıt, yağ veya soğutma pompaları	\$104.332
841520 : Klimalar	\$26.281
842123, 842131: Filtreler	\$25.698
8482 : Rulmanlar	\$33.657
8483 : Transmisyon milleri ve kranklar	\$208.109
8507 : Aküler	\$3.499.000
8511: Ateşleme cihazları	\$10.860
8512: Aydınlatma ve işaret cihazları	\$14.113.655
8707: 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu taşıtların karoserileri	\$33.245
870810: Tamponlar ve bunların aksam ve parçaları	\$14.961
870821: Emniyet kemerleri	\$1.669
870829: Karoseri aksamı	\$1.852.057
870830: Frenler ve servo - frenler ve bunların aksam ve parçaları	\$2.629.011
870840: Vites kutuları ve bunların aksam ve parçaları	\$4.903
870850: Diferansiyelli hareket ettirici akslar	\$9.223
870870:Tekerlekler ve bunların aksam, parça ve aksesuarı	\$422.707
870880: Suspansiyon sistemleri ve bunların aksam ve parçaları (amortisörler dahil)	\$85.228
870891: Radyatörler ve bunların aksam ve parçaları	\$52.372
870892: Egzoz susturucuları ve egzoz boruları; bunların aksam ve parçaları	\$238.387
870894: Direksiyon simitleri, direksiyon kolonları ve direksiyon kutuları	\$53.899
870895: Hava ile şişmeli hava yastıkları	\$1.974
870899:Diğer aksam ve parçalar	\$476.554
940120: Motorlu taşıtlarda kullanılan türden oturmaya mahsus mobilyalar	\$350.244
Toplam	\$41.889.554

Kaynak: TÜİK

Aşağıda yer alan Tablo 2’de ise Slovenya’nın otomotiv yan sanayi ürünlerinde 2015 yılında tüm ülkelerden gerçekleştirdiği ithalat ürün/ürün grupları bazında verilmektedir. Tablonun incelenmesinden görüleceği üzere Slovenya’nın otomotiv yan sanayi ürünlerinde toplam 1,68 Milyar Dolar düzeyinde yıllık ithalatı bulunmaktadır. Aynı yıl Türkiye’den yıllık ithalatının 40 Milyon Dolar düzeyinde olduğu düşünüldüğünde Türkiye’nin Slovenya’nın otomotiv yan sanayi ithalatındaki payı % 2,5 düzeyindedir.

Tablo 2- Slovenya'nın Otomotiv Yan Sanayi İthalatı 2015			
Ürün	İthalat (1000\$)	Ürün	İthalat (1000\$)
4011: Kauçuktan yeni dış lastikler:	\$179.191	8512: Aydınlatma ve işaret cihazları	\$186.728
4012: Kauçuktan sırt geçirilmiş veya kullanılmış dış lastikler	\$7.352	8706 : 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu taşıtlar için şasiler	\$71.383
4013: Kauçuktan iç lastikler:	\$2.467	8707: 87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu taşıtların karoserleri	\$4.656
401699: 87.01 ila 87.05 pozisyonlarındaki motorlu araçlar için kauçuk parçalar	\$28.510	870810: Tamponlar ve bunların aksam ve parçaları	\$25.510
681320: Amyant içeren fren balataları	\$0	870821: Emniyet kemerleri	\$8.478
681381: Amyant içermeyen fren balataları	\$1.739	870829: Karoseri aksamı	\$158.849
7007: Emniyet camları	\$43.579	870830: Frenler ve servo - frenler ve bunların aksam ve parçaları	\$74.632
700910 : Dikiz aynaları	\$5.963	870840: Vites kutuları ve bunların aksam ve parçaları	\$6.443
8407: İçten yanmalı motorlar	\$155.634	870850: Diferansiyelli hareket ettirici akslar	\$22.258
8408 : Dizel ve yarı dizel motorlar	\$9.712	870870:Tekerlekler ve bunların aksam, parça ve aksesuarı	\$37.562
8409: Motorların aksam ve parçaları	\$13.996	870880: Suspansiyon sistemleri ve bunların aksam ve parçaları (amortisörler dahil)	\$14.236
841330: İçten yanmalı pistonlu motorlar için yakıt, yağ veya soğutma pompaları	\$4.341	870891: Radyatörler ve bunların aksam ve parçaları	\$9.353
841520 : Klimalar	\$10.482	870892: Egzoz susturucuları ve egzoz boruları; bunların aksam ve parçaları	\$9.143
842123, 842131: Filtreler	\$15.720	870894: Direksiyon simitleri, direksiyon kolonları ve direksiyon kutuları	\$51.089
8482 : Rulmanlar	\$54.328	870895: Hava ile şişmeli hava yastıkları	\$13.299
8483 : Transmisyon milleri ve kranklar	\$93.897	870899:Diğer aksam ve parçalar	\$222.893
8484 : Contalar	\$10.811	9104:Taşıtların alet tabloları için saatler	\$34
8507 : Aküler	\$77.975	940120: Motorlu taşıtlarda kullanılan türden oturmaya mahsus mobilyalar	\$4.189
8511: Ateşleme cihazları	\$45.055		
Toplam		\$1.681.487	

Kaynak: TradeMap

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

- Slovenya görece küçük ölçekli bir AB pazarı olmasına karşın özellikle otomotiv sektöründe son 5 yılda gerçekleşen artış ile ihracatçılarımız için son derece önemli bir pazar konumuna gelmiştir.
- Slovenya'ya olan ihracat artışının lokomotifi otomotiv endüstrisidir. Slovenya'nın Türkiye'den gerçekleştirdiği otomotiv ana ve yan sanayi ürünleri ithalatı 2012-2016 yılları arasından sürekli artış göstermiştir. Otomotiv ana sanayi ürünlerinde 2012-2016 döneminde yakalanan yıllık ortalama %15 büyüme oranının aynı düzeyde seyretmesi halinde 2019 yıl sonu itibariyle Slovenya'ya otomotiv ana sanayi ürünleri ihracatımızın 1 Milyar Dolar düzeyinin üzerine çıkması söz konusu olacaktır.
- Otomotiv ana sanayi ürünleri içerisinde yolcu taşımaya mahsus araçlarda Türkiye Slovenya'nın ithalatından aldığı %40'ın üzerindeki pay ile lider tedarikçi konumundadır. Yine ticari araçlarda Türkiye Slovenya'nın ithalatından %6 pay almaktadır.
- Otomotiv yan sanayi ürünlerinde ise Türkiye'nin Slovenya'ya olan yıllık ihracatı yaklaşık 42 Milyon Dolar düzeyindedir. Öte yandan yıllık 200.000'in üzerinde araç üretimi olan Slovenya'nın otomotiv yan sanayinde yıllık toplam ithalatı yaklaşık 1,7 Milyar Dolar düzeyindedir. Bu çerçevede, otomotiv ana sanayinde yakalanan ivmenin de etkisi ile Slovenya'ya otomotiv yan sanayi ürünleri ihracatının kısa dönemde kayda değer oranda artırılarak daha fazla pay alınabileceği değerlendirilmektedir.
- Otomotiv yan sanayi ürünlerinde Slovenya'nın ithalatından alınan mevcut %2,5'lik payın %5 düzeyine çıkması halinde dahi 50 Milyon Dolarlık ek bir ihracat hacmi oluşturacaktır. Kısa dönemde ihracatın hızla artırılabilmesi düşünülen otomotiv yan sanayi ürünleri arasında öne çıkanlar: Otomobil lastikleri, otomotiv endüstrisinde kullanılan kauçuk ürünleri, emniyet camları, otomobillerin elektrik aksamları, aydınlatma cihazları, transmisyon milleri ve kranklar, karoser ve aksamları, motor aksam ve parçaları, aküler, akslar ve diğer motor aksam ve parçalarıdır.
- Slovenya'ya ihracatını artırmak isteyen otomotiv yan sanayi ihracatçılarımızın ülkede sektöre ilişkin olarak Celje'de düzenlenen Car & Maintenance (18-21 Mayıs 2017) fuarına katılım sağlamasının ve/veya sektörde Slovenya'ya yönelik düzenlenen ticaret heyeti organizasyonlarına iştirak etmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Slovenya otomotiv pazarına ilişkin daha detaylı bilgi almak için:
deniz.kutlu@sheduconsulting.com